

Financieel Jaarverslag 2019
Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider
Amsterdam

78457

Inhoudsopgave

A. Bestuursverslag bij de jaarrekening 2019

1. Het Cheider als bijzondere onderwijsinstelling	3
2. Het belang van het Cheider	4
3. De visie van het Cheider	4
4. Juridische en organisatiestructuur	4
5. Financiën	4
6. Onderwijs	8
7. Continuïteit	9
8. Treasurybeleid en investeringsbeleid	11
9. Aantal leerlingen en personeel	11
10. Financiële kengetallen	11
11. Horizontale verantwoording	12
12. Klachten	12
13. Code Goed Bestuur	13
14. Samenstelling van het Bestuur	13
15. Taken van de toezichthouder	13
16. Verslag van de toezichthouder	13

B. Jaarrekening

1. Grondslagen	14
2. Balans	18
3. Staat van Baten en Lasten	19
4. Kasstroomoverzicht	20
5. Vaste activa	21
6. Vorderingen	21
7. Liquide middelen	21
8. Eigen vermogen	22
9. Voorzieningen en langlopende schulden	22
10. Kortlopende schulden	23
11. Model E Verbonden partijen	23
12. Model G Geormerkte subsidies	23
13. Niet uit de balans blijvende verplichtingen	23
14. Overheidsbijdragen	24
15. Andere baten	24
16. Lasten	25
17. Financieel en buitengewoon	26
18. Segmentatie	27
19. Bijlage: exploitatie per afdeling	28
20. Wet Normering Topinkomens	29

C. Overige gegevens

1. Gebeurtenissen na balansdatum	31
2. Controleverklaring	32

Bestuursverslag bij jaarrekening 2019

1) Het Cheider als bijzondere onderwijsinstelling

Het Cheider is een scholengemeenschap met een bijzonder karakter. De doelstelling van de school is: Het verstrekken van Joods en regulier primair en voortgezet onderwijs, en het versterken van de Joodse identiteit op basis van de Joodse traditie (*Tora Sje'bichtav* en *Tora Sje'b'al Pe*) aan Joodse kinderen in Nederland. Om een aantal redenen is dit geen gemakkelijke opgave.

- De Tora Sje'b'al Pe rekent het tot de educatieve plichten om kinderen naast het bijbrengen van kennis van specifieke Joodse bronnen als Tora (pentateuch), Talmoed en Joodse weteskennis, ook een profane opleiding te geven die het hen mogelijk maakt zich in de wereld te ontplooien en te handhaven. Het gevolg hiervan is, dat het Cheider een dubbel curriculum kent, waarbij zowel aan alle eisen van het Nederlands onderwijssysteem wordt voldaan als aan de Joodse eisen op onderwijsgebied.
- Traditioneel kent het Joodse onderwijs gescheiden klassen van jongens en meisjes. Op het Cheider vindt deze scheiding vanaf groep 4 plaats.
- Anno 2007 wonen er ongeveer 30.000 Joden in Nederland¹, waarvan 30% een migratieachtergrond heeft op basis van de definitie van het CBS.
- Slechts 15% van de Joodse populatie in Nederland benoemt zichzelf als traditioneel (9%) of orthodox (6%).

De bovenstaande vier punten zijn in sterke mate bepalend voor de financiële opgave, waarvoor het Cheider zich geplaatst ziet. In een beperkte doelgroep moet een dubbel curriculum gegeven worden aan zowel jongens- als meisjesklassen. De overheidsbekostiging houdt hier uiteraard geen rekening mee. Het Cheider is daarom sterk afhankelijk van andere subsidies en bijdragen van particulieren. Daarnaast is een uiterst efficiënt beleid noodzakelijk, zonder dat dit tot concessies aan de kwaliteit van het onderwijs mag leiden.

Hieronder volgen -niet uitputtend- enige belangrijke factoren die de richting en denominatie van het Cheider aangeven. Vrijwel alle factoren zijn doorslaggevend voor de uiteindelijke schoolkeuze van de ouders en leerlingen. Diezelfde factoren maken, dat voor deze groep ouders in Nederland geen andere school bestaat met een acceptabele richting.

- Er is een schoolsynagoge;
- Leerlingen en leraren verrichten dagelijks voorafgaande aan de lesdag het ochtendgebed in die synagoge;
- De lessen worden in de middag onderbroken voor het middaggebed;
- In het kader van het gescheiden onderwijs voor jongens en meisjes zijn er aparte ingangen, aparte schoolpleinen, gescheiden aula's en wordt er gescheiden gezwommen;
- Er zijn speciale veiligheidsvoorzieningen voor de personen en het gebouw;
- Er zijn speciale voorzieningen om aan de spijswetten (kosjer eten) te kunnen voldoen;
- Er wordt onderwijs gegeven de vakken Modern en Klassiek Hebreeuws. De examens in de vakken Modern en Klassiek Hebreeuws worden door Cheider zelf afgenomen;
- Er wordt onderwijs gegeven in bijzondere vakken, zoals Joodse Wereldoriëntatie in het primair onderwijs en Joodse geschiedenis in het voortgezet onderwijs. Deze vakken moeten onderscheiden worden van (Joods) godsdienstonderwijs, dat uiteraard ook wordt onderwezen.
- Het Cheider geeft een eigen periodiek uit (Rond de Bron), bedoeld om vooral de niet-Joodse wereld te informeren over het Jodendom. Het heeft ongeveer 5.200 abonnees. Op deze en andere wijze onderhoudt het Cheider de dialoog met andere stromingen.
- Door leraren, directie en bestuurders van het Cheider worden regelmatig lezingen gegeven in den lande met als doel de onbekendheid over het Traditionele Jodendom te verkleinen en antisemitisme tegen te gaan. Ook komen groepen scholieren en belangstellenden het Cheider bezoeken. Zij worden dan rondgeleid en krijgen informatie over Jodendom en over het Cheider.
- Het Cheider kent als enige school in Nederland naast het Nederlands Jiddisj² als alledaagse omgangs- en spreektaal in het onderwijs³ alsmede als taal voor intellectuele arbeid⁴. Het is daarmee een uiting van culturele rijkdom in Nederland⁵;

¹ Alle demografische gegevens in dit jaarverslag zijn ontleend aan 'De Joden in Nederland anno 2009, continuïteit en verandering', H. van Sollinge en C. van Praag, AMB, Diermen, 2010.

² Nederland heeft Jiddisj, naast het Fries, het Nedersaksisch, het Limburgs en het Romanes erkend als taal in de zin van het Europees Handvest voor streektalen of talen van minderheden, d.d. 5 november 1992 (Trb. 1993, 1). Het Jiddisj en het Romanes zijn aldus de enige twee niet-territoriale talen in Nederland op de voet van genoemd handvest (art. 7, 5^e lid)

³ Tweede rapportage over het beleid inzake het Nedersaksisch, het Limburgs, het Jiddisj en de talen van roma en sinti in Nederland, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag 2003, pag. 38

⁴ Ibidem

⁵ Het handvest erkent de bedoelde 5 talen als **uiting van culturele rijkdom** in Nederland.

- Het Cheider wil het onderwijs (eventueel ook aan volwassenen) in het Jiddisj intensiveren en uitbreiden en wil in dat kader gebruik maken van de aanbeveling in een rapport van de commissie van deskundigen aan de Nederlandse regering⁶;
- Het Cheider vervult nog steeds een bijzondere rol op het gebied van Passend Onderwijs: aangepaste lokalen, eigen schoolpsycholoog en een remedial teacher;
- Er zijn voor bepaalde vakken aangepaste curricula, zoals voor het vak biologie;
- Er zijn bijzondere kledingvoorschriften en omgangsvormen; voorbeeld: het niet tutoyeren door leerlingen;
- Oud-leerlingen vervullen in heel Nederland religieuze functies. Dat geldt ook voor vele ouders van huidige leerlingen. Daarmede is Cheider al jaren een sine qua non voor de Joodse infrastructuur in Nederland;
- Leerlingen van het Cheider nemen deel aan internationale uitwisselingsprogramma's, waar de spreek- of omgangstaal Jiddisj is⁷;
- Er is uitwisseling op onderwijsniveau, waarbij leraren van het Cheider kennisnemen van methoden en thema's die zijn ontwikkeld in grotere Jiddisjtalige gemeenschappen elders⁸;
- Jiddisjtalige volwassenen hebben sociaal, religieus en intellectueel contact met buitenlandse gelijkgestemden⁹;
- Het Cheider bevordert deelname aan culturele activiteiten, waar de spreek- of omgangstaal (ook) Jiddisj is.

2) Het belang van het Cheider

Hoewel 85% van de Joodse populatie in Nederland zich niet als traditioneel of orthodox beschouwt, hecht 80% aan het voortbestaan van de Joodse gemeenschap in Nederland en vindt 50% dat er maatregelen moeten worden genomen om de Joodse gemeenschap in stand te houden.

Een voortbestaan op termijn van het Joods leven in Nederland zonder het Cheider is twijfelachtig. Het overgrote deel van de personen, die deel uitmaken van de Joodse religieuze infrastructuur in Nederland wenst zijn kinderen alleen naar een school van de signatuur van het Cheider te sturen. En hoewel het Joods zijn voor vele Joden (ook) andere zaken dan de religie omvat, onderkent een groot deel dat voortbestaan zonder de religie niet mogelijk is.

3) De Visie van het Cheider

Het Cheider ziet het als haar taak om leerlingen zo te onderwijzen en te vormen, dat zij enerzijds opgroeien tot religieuze Joden met gedegen Joodse kennis en onberispelijk ethisch gedag. Dit impliceert onder meer dat zij andersdenkenden respecteren en zich staande kunnen houden in hun leefomgeving, ongeacht of dit de Nederlandse of een buitenlandse maatschappij is. Om dit te bereiken wordt op het Cheider onderwijs en vorming gegeven in Joodse en profane vakken, zodat geheel voldaan wordt aan zowel de Joodse wet als aan de eisen van de Nederlandse wet- en regelgeving.

4) Juridische en organisatiestructuur

Het Cheider is juridisch vormgegeven als Stichting. In het Cheider is er een kinderdagverblijf, basisschool en voortgezet onderwijs. Het bevoegd gezag bestaat uit een uitvoerend deel en een toezichthoudend deel van het bestuur. De dagelijkse leiding is in handen van de algemeen directeur. Er zijn teamleiders aangesteld voor de basisschool, voortgezet onderwijs en het Joods onderwijs.

5) Financiën

Voor het vijfde jaar op rij heeft het Cheider het boekjaar afgesloten met een positief resultaat. Na positieve resultaten in 2015 (€ 60.492,-), 2016 (€ 68.851,-), 2017 (€ 28.727,-) en 2018 (€ 162.862,-) wordt het boekjaar 2019 afgesloten met een positief resultaat van € 344.153,-. Verderop in deze paragraaf staat een korte analyse over het resultaat 2019.

---

⁶ Rapport van de Commissie van deskundigen inzake de toepassing van het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden d.d. 9 juli 2008, pag. 16

⁷ Tweede rapportage over het beleid inzake het Nedersaksisch, het Limburgs, het Jiddisj en de talen van roma en sinti in Nederland, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties, Den Haag 2003, pag. 39. Vide art. 7, paragraaf 1 sub i van het Europees Handvest voor streektalen of talen van minderheden, d.d. 5 november 1992 (Trb. 1993, 1)

⁸ Ibidem, pag. 39. Vide art. 7, paragraaf 1 sub i van het Europees Handvest voor streektalen of talen van minderheden, d.d. 5 november 1992 (Trb. 1993, 1)

⁹ Ibidem, pag. 39. Vide art. 7, paragraaf 1 sub i van het Europees Handvest voor streektalen of talen van minderheden, d.d. 5 november 1992 (Trb. 1993, 1)

Meerjarenbegroting 2020-2024

Het positieve resultaat over 2019 vertaalt zich in een verbetering van de liquiditeit. Het beleid is erop gericht de positieve resultaten van de afgelopen jaren voor de aankomende jaren financieel te waarborgen. Hierdoor zal de liquiditeitspositie van het Cheider verder verbeteren. Voorwaarde hierbij is dat het aantal leerlingen in de aankomende jaren stabiel blijft. Dit vanwege het feit dat de Rijksbesteding daarop wordt gebaseerd. De prognose voor aankomend schooljaar laat een bijna gelijk aantal leerlingen zien.

Om bovenstaande te realiseren heeft het bestuur onderstaande meerjarenbegroting vastgesteld.

Balans	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
Materiële vaste activa	625.363	588.178	549.406	510.634	471.862	433.090	394.318
Vorderingen	91.856	145.002	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Liquide middelen	801	433.438	403.438	380.000	380.000	380.000	380.000
Totaal activa	718.020	1.166.618	1.077.844	1.015.634	976.862	938.090	899.318
Eigen vermogen	98.818	442.971	481.868	530.587	560.071	585.348	605.447
Voorzieningen	74.302	43.138	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000
Langlopende schulden	87.520	93.044	87.000	81.000	50.000	50.000	50.000
Kortlopende schulden	457.380	587.465	463.976	359.047	321.791	257.742	198.871
Totaal passiva	718.020	1.166.618	1.077.844	1.015.634	976.862	938.090	899.318
Begroting	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
BATEN							
Rijksbijdragen	1.934.817	2.043.586	2.016.500	2.036.950	2.057.100	2.077.450	2.098.005
Overige overheidsbijdragen en subsidies	71.774	67.562	63.000	63.000	63.000	63.000	63.000
Sponsoring	458.811	541.638	439.000	411.000	395.000	395.000	395.000
Ouderbijdragen	188.266	221.299	239.100	239.100	239.100	239.100	239.100
overige baten	31.686	24.052	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
TOTAAL BATEN	2.685.354	2.898.137	2.771.600	2.764.050	2.768.200	2.788.550	2.809.105
LASTEN							
Personeelslasten	2.188.460	2.167.704	2.279.431	2.265.459	2.283.344	2.300.901	2.318.634
Afschrijvingen	38.772	38.900	38.772	38.772	38.772	38.772	38.772
Huisvestingslasten	127.590	147.289	207.000	204.000	208.000	212.000	217.000
Overige lasten	166.242	199.207	207.100	207.100	208.600	211.600	214.600
TOTAAL LASTEN	2.521.064	2.553.100	2.732.303	2.715.331	2.738.716	2.763.273	2.789.006
Saldo Baten en Lasten	164.290	345.037	39.297	48.719	29.484	25.277	20.099
Financiële baten en lasten	-1.428	-884	-400	0	0	0	0
RESULTAAT	162.862	344.153	38.897	48.719	29.484	25.277	20.099
Resultaten per afdeling	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
PO profaan	68.801	194.020	32.191	32.960	34.809	33.933	32.676
VO profaan	67.210	94.380	29.282	25.838	20.319	19.006	17.261
Kinderdagverblijf	5.944	-8.530	-4.022	-4.967	-6.653	-7.713	-8.831
Joods onderwijs	20.907	64.283	-18.554	-5.112	-18.991	-19.948	-21.008
	162.862	344.153	38.897	48.719	29.484	25.277	20.099

Voor de jaren 2020 tot en met 2024 verwacht het bestuur een stabilisatie van de leerlingaantallen.

In de meerjarenbegroting 2020-2024 wordt dan ook uitgegaan van een min of meer gelijkblijvend leerlingaantal.

Voor het boekjaar 2020 is voor zowel het PO als het VO een geschatte loonsverhoging (ten opzichte van december 2019) opgenomen van 2,0%. Voor 2021 is voor het PO een loonsverhoging opgenomen van

4,5% en voor het VO een loonsverhoging van 3%. Voor de jaren 2022 tot en met 2024 is voor zowel PO als VO een verhoging van 1% toegepast. De DUO subsidie is gerelateerd aan de reeds vastgestelde subsidies PO (schooljaar 2019-2020) en VO (boekjaar 2019). Vanaf het boekjaar 2020 is een jaarlijkse verhoging van 1,00 % toegepast. De post giften en donaties, van waaruit het Joods onderwijs goeddeels wordt gefinancierd, is lastig te begroten omdat er nooit meerjarige verplichtingen worden aangegaan. Voor het boekjaar 2020 zijn al een enkele toezeggingen gedaan en deze zijn in de begroting 2020 verwerkt. Voor 2021 is de post giften en donaties verlaagd ten opzichte van 2020. Voor de jaren 2022 t/m 2024 wordt uitgegaan van het gemiddelde over de jaren 2014 tot en met 2018. Voor het hoognodige onderhoud aan het pand alsmede de aanschaf van nieuw meubilair en inventaris is vanaf 2020 jaarlijks een additioneel bedrag van € 60.000,- opgenomen.

Analyse resultaat 2019

Het boekjaar 2019 is afgesloten met een positief resultaat van € 344.153,-. Hierover kan de volgende korte analyse worden gemaakt:

Ten opzichte van de begroting 2019:

De in de jaarrekening 2018 opgenomen begroting 2019 (prognose 2019) toont een positief saldo van € 47.878,- . De gerealiseerde baten 2019 bleken € 218.637,- meer dan begroot. De gerealiseerde lasten waren € 77.638,- minder dan begroot, zodat het resultaat per saldo € 296.275,- meer positief is dan begroot.

Ten opzichte van de realisatie 2018:

De gerealiseerde baten 2019 zijn € 212.783,- hoger dan de realisatie 2018. De gerealiseerde lasten 2019 zijn € 31.492,- hoger dan die in 2018, zodat het resultaat over 2019 € 181.291,- meer positief is dan in 2018.

Schematisch wordt dit als volgt weergegeven:

Begroting	Realisatie		Verschil met		Verschil met
	2018	Prognose 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018	
BATEN					
Rijksbijdragen	1.934.817	1.946.500	2.043.586	108.769	97.086
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	71.774	63.000	67.562	-4.212	4.562
Sponsoring	458.811	458.500	541.638	82.827	83.138
Ouderbijdragen	188.266	188.500	221.299	33.033	32.799
Overige baten	31.686	23.000	24.052	-7.634	1.052
TOTAAL BATEN	2.685.354	2.679.500	2.898.137	212.783	218.637
LASTEN					
Personeelslasten	2.188.460	2.275.250	2.167.704	-20.756	-107.546
Afschrijvingen	38.772	38.772	38.900	128	128
Huisvestingslasten	127.590	140.000	147.289	19.699	7.289
Overige lasten	166.242	176.800	199.207	32.965	22.407
Financiële baten en lasten	1.428	800	884	-544	84
TOTAAL LASTEN	2.522.492	2.631.622	2.553.984	31.492	-77.638
RESULTAAT	162.862	47.878	344.153	181.291	296.275

De rijksbijdragen waren in 2019 € 97 duizend hoger dan begroot. Aan sponsoring (giften en donaties) zijn enkele grote giften ontvangen, waardoor € 83 duizend meer is ontvangen dan begroot. De hogere ontvangsten op de ouderbijdragen van € 33 duizend is voornamelijk het gevolg van de verruimde openingstijden van het kinderdagverblijf. Aan overige bijdragen en baten is tenslotte € 6 duizend meer ontvangen dan begroot.

De personeelslasten waren in 2019 € 107 duizend lager dan begroot. Dit was voor € 38 duizend het gevolg van minder salariskosten. Er is € 41 duizend minder besteed aan de inhuur van extern personeel en aan overige personeelskosten is € 8 duizend minder uitgegeven. Aan uitkeringen is € 20 duizend meer ontvangen dan begroot.

De huisvestingskosten kende een overschrijding van € 7 duizend ten opzichte van de begroting en aan overige lasten en afschrijvingen zijn € 23 duizend meer kosten gemaakt dan begroot.

Personeel

In 2019 waren er bij Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider gemiddeld 49 personeelsleden werkzaam (2018: 52 personeelsleden), verdeeld over in totaal 29,9 fte (2018: 31,5 fte). De verdeling over de afdelingen was als volgt:

Afdeling	fte in 2019	fte in 2018
Basisonderwijs	5,2	6
Voortgezet onderwijs	10,6	10,4
Joods onderwijs	8,1	8,5
Kinderdagverblijf	1	1
Directie en ondersteunend personeel	5,1	5,5
Totaal	29,9	31,5

De vermindering van het aantal fte's in het basisonderwijs is een direct gevolg van het lerarentekort. Vanaf het nieuwe schooljaar 2019-2020 was er een onderbezetting van 1,6 fte. Dit tekort is pas in het tweede kwartaal van 2020 opgelost.

Het ziekteverzuim in 2019 was met 4,27% laag. In 2018 bedroeg het ziekteverzuimpercentage 4,31%. Een uitsplitsing over de duur van het verzuim geeft het volgende beeld:

	2019	2018
Langdurig verzuim	2,38%	3,30%
Gemiddeld verzuim	0,71%	0,27%
Kortdurend verzuim	1,18%	0,74%
Totaal verzuim	4,27%	4,31%

De schoolleiding wordt gevormd door de algemeen directeur en het hoofd Joodse zaken. De afdelingen Joods onderwijs, profaan basisonderwijs en profaan voortgezet onderwijs hebben een teamleider. Van de drie teamleiders is er één vrouw.

Op het gebied van professionalisering zijn er in 2019 zowel individuele als teamscholingen ingezet binnen alle gelederen van de organisatie. Op schoolniveau zijn er nascholingen gegeven passend bij de visie van de stichting.

Werkdrukverlaging

Voor het primair onderwijs is vanaf het schooljaar 2018-2019 een bestedingsplan voor de werkdrukmiddelen opgesteld, in overleg met de leraren van het basisonderwijs. De personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad (MR) van het primair onderwijs heeft ingestemd met de besteding van de werkdrukmiddelen voor de schooljaren 2018-2019 en 2019-2020. De beschikbare middelen voor het schooljaar 2018-2019 bedragen € 10.266,- en voor het schooljaar 2019-2020 € 14.525,-. In het boekjaar 2019 is hiervan € 11.318,- als volgt besteed:

Bestedingscategorie	Besteed bedrag
Personeel	6.933
Materieel	0
Professionalisering	4.385
Overig	0
Totaal	11.318

Met de MR is afgesproken dat na afloop van het schooljaar de MR wordt geïnformeerd over de besteding van de werkdrukmiddelen van het afgelopen schooljaar.

Prestatieboxgelden PO/VO

Voor het boekjaar 2019 is aan het PO een bedrag van € 12.940,- aan prestatiebox gelden toegekend. Dit bedrag is voor het merendeel besteed aan de interne scholing "4 VVE". Tevens is een deel van de kosten van de vakleraren bewegingsonderwijs en cultuur uit de prestatiebox middelen bekostigd.

Voor het boekjaar 2019 is aan het VO een bedrag van € 13.275,- aan prestatiebox gelden toegekend. Vanwege het kleinschalige karakter van het VO is dit bedrag volledig besteed aan tijdelijke uren-uitbreidingen van leraren om zodoende alle leerlingen een volwaardig vakkenpakket aan te kunnen bieden voor VMBO-T, HAVO en VWO.

Huisvesting

Het Lumpsum bedrag dat voor huisvesting via de bekostiging wordt toegekend, is onvoldoende om het meerjarig onderhoud te financieren. De huisvestingskosten in 2019 bedroegen € 147.289,- . Dit betroffen echter alleen de kosten van het reguliere onderhoud, waaronder de kosten van schoonmaak, energie, tuinonderhoud inclusief speeltoestellen, beveiliging en kleine reparaties.

Er is echter ook zichtbaar sprake van achterstallig onderhoud van het pand. In 2015 heeft het bestuur een meerjarenonderhoudplan laten opstellen. Het ontbreekt de school echter aan financiële middelen om dit meerjarenonderhoudsplan volledig uit te voeren. Om toch delen van dit meerjarenonderhoudsplan uit te kunnen voeren, wordt gezocht naar externe fondsen en/of financiers.

Voor 2019 heeft het Cheider een subsidie van € 32.000,- van Gemeente Amsterdam ontvangen voor vervanging van de voorpui van de gymzaal. Dit onderhoud zal in 2020 uitgevoerd worden.

In de meerjarenbegroting 2020-2024 was al een bedrag van jaarlijks € 20.000,- opgenomen voor extra onderhoud aan het pand en aanschaf van nieuw meubilair. Daar bovenop is voor het hoognodige onderhoud aan het pand vanaf 2020 jaarlijks ook nog een bedrag van € 40.000,- opgenomen.

6) Onderwijs

Op de teldatum 1 oktober 2019 telt de basisschool 69 leerlingen. Het voortgezet onderwijs telt 37 leerlingen. De bezettingsgraad van het kinderdagverblijf is 82 procent.

Voor het schooljaar 2020/2021 wordt voor de basisschool een kleine stijging van het aantal leerlingen verwacht, waarbij de leerlingen qua leeftijd en geslacht niet evenredig over de groepen zijn verdeeld. Het aantal leerlingen van het voortgezet onderwijs zal naar verwachting iets afnemen.

De kwaliteit van het onderwijs op het Cheider is in 2013 door de Inspectie van het Onderwijs als zwak beoordeeld. In 2015 is met financiering vanuit de Gemeente Amsterdam een intensief verbetertraject voor het basis- en voortgezet onderwijs afgerond. In juni 2016 heeft de Inspectie van het Onderwijs zowel het basis- als het voorgezet onderwijs een basisarrangement toegekend. In 2018 heeft de Inspectie van het Onderwijs op verzoek van de Minister van Onderwijs een specifiek onderzoek ingesteld naar de sociale veiligheid op het Cheider. De resultaten van dit onderzoek zijn vertaald naar herstelopdrachten, die vanaf 2018 worden uitgevoerd.

Er is in het schooljaar 2018-2019 en het eerste deel van schooljaar 2019-2020 in de basisschool met name geïnvesteerd in wereldoriëntatie (met inbegrip van burgerschap), werken met de Kanjermethode en daltononderwijs. Op basis van het leerlingaantal en de verdeling van de leerlingen over de groepen, de identiteit van de school en het lerarentekort is gekozen om de leerlingen te groeperen in drie units: groep 1-3, groep 4-8 meisjes en groep 4-8 jongens. Daarnaast is er veel tijd en energie gestoken in de zorgstructuur, het leerlingvolgsysteem (ParnasSys) en het realiseren van passend onderwijs. Het realiseren van passend onderwijs legt nog steeds een zwaar beslag op de organisatie van het onderwijs. Het beleid van het Cheider om kinderen met specifieke onderwijsbehoeften zo min mogelijk te verwijzen naar het speciaal basisonderwijs (sbo), het speciaal onderwijs (so) en het voortgezet speciaal onderwijs (vso), is ongewijzigd gebleven. Dit ondanks het feit dat er niet langer wordt bekostigd op basis van rugzakken, maar op basis van het aantal leerlingen. Dit vraagt niet alleen extra inspanningen van de leraren en de intern begeleider, maar vergt ook extra financiële middelen voor de bekostiging van remedial teaching en de inzet van een orthopedagoog.

In het voortgezet onderwijs is in het schooljaar 2018-2019 en het eerste deel van schooljaar 2019-2020 met name geïnvesteerd in de zorgstructuur, het leerlingvolgsysteem (Somtoday) en het realiseren van passend onderwijs. Er zijn een tweede zorgcoördinator en een toetscoördinator aangesteld en de samenwerking met de begeleider passend onderwijs is geïntensiveerd. Er is met de invoering van de methode LesLab LOB verder geïnvesteerd in loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) en burgerschap. In 2019 hebben zes leerlingen van het voortgezet onderwijs eindexamen gedaan. Alle leerlingen - één VWO, twee HAVO en drie VMBO - zijn geslaagd.

Toetsing en examinering

In het voortgezet onderwijs is sprake van uitgestelde richtingkeuze. Na afloop van het tweede leerjaar volgt voor alle leerlingen definitieve plaatsing op de afdeling VMBO-TL of HAVO/VWO. Bij de richtingkeuze wordt gebruik gemaakt van een objectieve toets van het Cito Volgstelsel. In klas 1 wordt de Cito 0-toets afgenomen en in klas 2 de Cito-2 toets. De leerlingen worden hierbij getoetst op de kernvakken Nederlands, Engels en Wiskunde. Om een goede keuze te kunnen maken, worden de toetsen in de klassen 1 en 2 op twee niveau's (VMBO-TL en HAVO/VWO) becijferd. Na afloop van het derde leerjaar worden leerlingen van de afdeling HAVO/VWO definitief geplaatst op de afdeling HAVO of VWO. De toetsresultaten worden geadministreerd in leerlingvolgsysteem Somtoday.

De leerlingen van het Cheider sluiten hun schoolloopbaan af met een afsluitend Eindexamen VMBO-TL, HAVO of VWO. De wijze van toetsing en examinering is vastgelegd in het Examenreglement van de

Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider. Dit document heeft de instemming van de Medezeggenschapsraad. De examencommissie bestaat uit de examensecretaris en de directeur. De cijfers van de schoolexamantoetsen op basis van het Plan van Toetsing en Afsluiting (PTA) worden geadmistreerd in leerlingvolgsysteem Somtoday. In 2019 zijn alle eindexamenkandidaten geslaagd.

Samenwerkingsverband passend onderwijs Amsterdam-Diemen

Voor het primair onderwijs is het schoolbestuur aangesloten bij het Samenwerkingsverband passend onderwijs Amsterdam-Diemen.

De ondersteuning wordt gecoördineerd door de intern begeleider.

De wijze waarop de (extra) ondersteuning wordt geboden is vastgelegd in het schoolondersteuningsprofiel voor het basisonderwijs. De communicatie met ouders en leerlingen over de leerlingenzorg verloopt via de intern begeleider.

In zowel de interne als de externe communicatie houden wij ons aan de richtlijnen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Bij de stichting is een functionaris gegevensbescherming aangesteld, hetgeen is vastgelegd in het schoolveiligheidsplan.

Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen

Het schoolbestuur is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen. Dit is een vereniging waarin de 26 schoolbesturen met ruim 80 scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in Amsterdam en Diemen samenwerken aan de uitvoering van de Wet passend onderwijs.

Het bestuur van het Samenwerkingsverband bestaat uit zes leden. Deze leden zijn afkomstig uit het bestuur van de samenwerkende scholen en de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband. De schoolbestuurder van het Cheider neemt niet deel in het bestuur van het Samenwerkingsverband.

Om de interne zorgstructuur te versterken ontvangt het Cheider ondersteuningsmiddelen van het Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen. Met deze middelen wordt ook extra ondersteuning aan individuele leerlingen geboden. De doelmatige besteding van middelen wordt verantwoord aan het Samenwerkingsverband.

Over 2019 is een bedrag van € 8.000,- toegekend voor ondersteuningsmiddelen. Deze ondersteuningsmiddelen zijn uitgegeven aan:

Soort activiteit	bedrag
Interne zorgstructuur: kwaliteitsverbetering	5.845
Interne zorgstructuur: scholing	1.797
Externe zorgstructuur: kwaliteitsverbetering	1.295
Totaal	8.937

De ondersteuning wordt gecoördineerd door de zorgcoördinatoren en de toetscoördinator.

De wijze waarop de (extra) ondersteuning wordt geboden is vastgelegd in het schoolondersteuningsprofiel voor het voortgezet onderwijs. De communicatie met ouders en leerlingen over de leerlingenzorg verloopt via de zorgcoördinatoren.

In zowel de interne als de externe communicatie houden wij ons aan de richtlijnen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Bij de stichting is een functionaris gegevensbescherming aangesteld, hetgeen is vastgelegd in het schoolveiligheidsplan.

7) Continuïteit

De stichting heeft over 2019 een positief resultaat behaald van € 344.153,-.

Het Cheider heeft in de afgelopen jaren met enkele belangrijke crediteuren een betalingsregeling getroffen. In 2019 zijn de schulden die aan deze betalingsregelingen ten grondslag lagen volledig voldaan.

Rapportage risicobeheersingssysteem

Een organisatie moet beschikken over een intern risicobeheersingssysteem om de realisatie van haar doelstellingen te bewaken en de betrouwbaarheid van haar financiële verslaggeving en naleving van wet-

en regelgeving te borgen. Het bestuur is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitbouw van dit systeem en voor de beoordeling van de effectiviteit ervan.

Het schoolplan functioneert als een verantwoordingsdocument naar de overheid, het bevoegd gezag en de ouders en als een planningsdocument voor de planperiode 2019-2023. Op basis hiervan stelt de directie jaarlijks een uitgewerkt jaarplan op. Opvolging van de realisatie van de doelstellingen gebeurt middels de managementrapportage die twee keer per jaar wordt besproken met het Bestuur. Op deze wijze geeft de school vorm aan een cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren.

Jaarlijks stelt de school een begroting op die dient als stuurinstrument ter beheersing van de inkomsten en de uitgaven. De begroting wordt vastgesteld door het Bestuur. Maandelijks wordt door de administrateur een exploitatieoverzicht gemaakt waarin de werkelijke cijfers met de begrote cijfers over betreffende periode worden vergeleken. Bij dit maandelijks exploitatieoverzicht wordt tevens een toelichting gemaakt. Exploitatieoverzicht en toelichting worden maandelijks verstuurd aan bestuur en directie.

Twee maal per jaar wordt een overzicht van de te verwachten inkomsten en uitgaven opgesteld, teneinde de liquiditeit te bewaken.

Jaarlijks stelt de school ook een vijfjaars-meerjarenbegroting op om te toetsen of de uitvoering van de activiteiten in het schoolplan nog passen binnen het financiële beleid van de school. Het financiële beleid is er op gericht om in de komende jaren positieve resultaten te behalen teneinde de liquiditeitspositie te kunnen verbeteren.

Op basis van de meerjaren exploitatiebegroting 2020-2024 kan worden geconcludeerd dat het Cheider in staat moet worden geacht, om de exploitatie te financieren.

Voorts heeft het Cheider in 2015 een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) laten opstellen. Het ontbreekt het Cheider echter aan financiële middelen om het hierin beschreven onderhoud in zijn geheel uit te voeren. Om het meest noodzakelijke onderhoud te kunnen verrichten was reeds in de meerjarenbegroting 2019-2023 een jaarlijks bedrag van € 20.000,- voor onderhoud en nieuwe inventaris opgenomen. In de meerjarenbegroting 2020-2024 is daar een jaarlijks onderhoudsbedrag van € 40.000,- aan toegevoegd. Voor 2019 heeft het Cheider een subsidie van € 32.000,- van Gemeente Amsterdam ontvangen voor vervanging van de voorpui van de gymzaal. De werkzaamheden aan de voorpui zullen in 2020 uitgevoerd gaan worden.

Het bestuur heeft in nauw overleg met de Financiële Commissie in het verslagjaar aandacht besteed aan de continuïteit van de Stichting. De continuïteit van het Cheider is in de afgelopen jaren met name gewaarborgd door het werven van sponsorgelden. Het bestuur beseft dat dit geen structurele oplossing is voor de situatie.

Beschrijving van de belangrijkste risico's

De belangrijkste risico's die een bedreiging kunnen vormen voor het voortbestaan van de school zijn:

- Het Joodse onderwijs wordt gefinancierd uit donaties en giften van private personen en organisaties. Om het Joodse onderwijs te kunnen blijven bekostigen is jaarlijks zo'n € 450.000,- benodigd.
- De afgelopen jaren is het leerlingaantal teruggelopen. Vanaf 2017 lijkt het leerlingaantal echter te stabiliseren. Het bijzondere en kleinschalige karakter van het Cheider maakt dat er onverminderd sprake is van een kwetsbare situatie. Voor het profane onderwijs betekent een vermindering van het leerlingaantal immers een vermindering van de overheidssubsidie en voor het Joods onderwijs betekent een terugloop van leerlingen een vermindering van de vrijwillige ouderbijdragen.
- Er is zichtbaar sprake van achterstallig onderhoud van het pand. In 2015 heeft het bestuur een meerjarenonderhoudsplan laten opstellen. Het ontbreekt de school echter aan financiële middelen om dit meerjarenonderhoudsplan volledig uit te voeren.

Taken van het toezichthoudend orgaan

De taken en bevoegdheden van het toezichthoudend deel van het bestuur conform de richtlijn Code Goed Bestuur in het primair onderwijs (PO Raad, versie 27/4/2014) zijn als volgt:

1. Het intern toezichtsorgaan houdt toezicht op het functioneren van de organisatie in het algemeen en het schoolbestuur in het bijzonder.
2. Het intern toezichtsorgaan is belast met vaststelling dan wel goedkeuring van de begroting, het jaarverslag (inclusief het bestuursverslag en de jaarrekening) en het strategisch beleid en eventueel andere daartoe binnen het bevoegd gezag daartoe aangewezen besluiten.
3. Het intern toezichtsorgaan draagt zorg voor aanwijzing van de accountant die belast is met de controle van de jaarrekening.

4. Het intern toezichtsorgaan draagt zorg voor de inrichting van het bevoegd gezag, ten minste door middel van een goedkeuringsrecht ten aanzien van statutenwijziging.
5. Het intern toezichtsorgaan staat het schoolbestuur met raad terzijde en fungeert als klankbord.

8) Treasurybeleid en investeringsbeleid

Beleggen en belenen

De regeling beleggen en belenen is door het ministerie in 2018 aangepast. Als gevolg van deze aanpassing mogen lange uitzettingen (meer dan drie maanden) niet alleen worden gedaan bij financiële instellingen die bij minimaal twee ratingbureaus een AA minus rating hebben, maar ook bij overheden, organisaties of fondsen waarbij de risico's beperkt zijn. De stichting heeft zowel gedurende als ultimo 2019 alleen middelen op een spaarrekening gezet die op elk gewenst moment kunnen worden onttrokken.

Treasurybeleid en -verslag

De Stichting hanteert een treasurybeleid gebaseerd op haar statuten en op het statuut van Verus. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financiering- en beleggingsbeleid dienen in te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

In 2019 hebben er geen beleggingen plaatsgevonden in risicodragend kapitaal. Het schoolbestuur heeft bij de ING bank spaarrekeningen met een variabele rente. De tegoeden op deze rekeningen zijn direct opeisbaar.

Investeringsbeleid

In 2019 is er voor € 1.715,- aan meubilair aangeschaft.

9) Aantal leerlingen en personeel

	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
Bestuur/management	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Personeel primair proces	26,10	23,88	24,62	24,50	24,50	24,50	24,50
Ondersteunend personeel	4,10	4,07	4,87	4,97	4,97	4,97	4,97
Totaal personele bezetting	32,20	29,95	31,49	31,47	31,47	31,47	31,47
Leerlingenaantal	105	106	104	100	100	100	100
Aantal leerlingen/ Totaal personeel	3,26	3,54	3,30	3,18	3,18	3,18	3,18
Aantal leerlingen/ Onderwijzend personeel	4,02	4,44	4,22	4,08	4,08	4,08	4,08

Het beleid van het bestuur aangaande ontslagvergoedingen is, dat de geldende regelgeving in beginsel leidend is.

Wachtgelders

Ultimo 2019 waren op het Cheider geen eigen wachtgelders. In het geval er wel goed functionerende eigen wachtgelders zouden zijn, krijgen zij met voorrang de vacature aangeboden.

10) Financiële kengetallen

Sinds 2008 berust het financiële toezicht op het onderwijs bij de Inspectie van het Onderwijs. Een van de onderdelen van dat financiële toezicht is het zogenaamde toezicht op de financiële continuïteit: de vraag of een schoolbestuur financieel gezond is en op korte en langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

Een van de instrumenten die de Inspectie hierbij hanteert zijn financiële kengetallen. Op basis van deze kengetallen kan de financiële positie van de school worden getoetst. De Inspectie gaat bij de volgende kengetallen uit van zogenaamde signaleringswaarden:

Omschrijving	Signaleringswaarde
Solvabiliteit II	kleiner dan 0,30
Liquiditeit (current ratio)	kleiner dan 0,75
Huisvestingsratio	groter dan 10%
Weerstandsvermogen	kleiner dan 5%
Rentabiliteit 3-jarig	kleiner dan 0%
Rentabiliteit 2-jarig	kleiner dan -5%
Rentabiliteit 1-jarig	kleiner dan -10%

De financiële kengetallen voor het Cheider zijn als volgt:

	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
Huisvestingsratio	6,41%	7,10%	8,83%	8,77%	8,84%	8,91%	9,01%
Liquiditeit (current ratio)	0,20	0,98	1,13	1,41	1,61	2,02	2,64
Liquiditeit (quick ratio)	0,20	0,98	1,13	1,41	1,61	2,02	2,64
Personeelslasten / Rijksbijdragen	113,11%	106,07%	113,04%	111,22%	111,00%	110,76%	110,52%
Personeelslasten / Totaal baten plus financiële baten	81,50%	74,80%	82,24%	81,96%	82,48%	82,51%	82,54%
Personeelslasten / Totaal lasten plus financiële lasten	86,76%	84,88%	83,41%	83,43%	83,37%	83,27%	83,13%
Rentabiliteit	6,06%	11,87%	1,40%	1,76%	1,07%	0,91%	0,72%
Solvabiliteit I	0,14	0,38	0,45	0,53	0,58	0,63	0,68
Solvabiliteit II (inclusief voorzieningen)	0,24	0,42	0,50	0,57	0,63	0,68	0,73
Weerstandsvermogen	3,68%	15,28%	17,67%	19,48%	20,51%	21,27%	21,83%

De per ultimo 2019 getoonde kengetallen vallen allen buiten de door de Inspectie gehanteerde signaleringswaarden. Tevens geldt voor een aantal kengetallen dat er een significante verbetering zichtbaar is ten opzicht van de realisatie 2018:

- De liquiditeit (mate waarin een organisatie op korte termijn aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen) is aanzienlijk verbeterd ten opzichte van 2018. Deze cijfermatige verbetering is ook in de praktijk terug te zien in de vorm van een veel soepeler verlopende betalingsroutine.
- De rentabiliteit (resultaat ten opzichte van de totale baten) is vanwege het bijzonder goede financiële resultaat over 2019 bijzonder hoog. Voor de komende jaren steeds een meer realistisch rentabiliteitscijfer verwacht.
- De solvabiliteit is in 2019 ook boven de signaleringswaarde van de Inspectie gekomen. De kengetal geeft de mate aan waarin een organisatie in staat is om financiële tekorten op te vangen.
- Het weerstandsvermogen (de mate waarin financiële risico's kunnen worden opgevangen met het eigen vermogen) is met 15,28% ruim boven de signaleringswaarde van de Inspectie. Ook voor de komende jaren is de verwachting dat dit kengetal boven de signaleringswaarde zal blijven.

11) Horizontale verantwoording

Het Cheider publiceert het jaarverslag op haar website en deelt het jaarverslag met medezeggenschapsraden, donateurs, Inspectie van het Onderwijs en andere belanghebbenden. Ouders ontvangen jaarlijks de schoolgids. Daarnaast verzorgt het Cheider periodieke nieuwsbrieven waarin informatie wordt verstrekt over belangrijke ontwikkelingen en de dagelijkse gang van zaken op school. Leerlingen in het VO en hun ouders kunnen veel informatie digitaal inzien via het leerlingvolgsysteem.

Voor alle belangstellenden die het Cheider een warm hart toedragen wordt vier keer per jaar het tijdschrift Rond de Bron uitgegeven. De oplage van Rond de Bron is 4.500 exemplaren.

12) Klachten

Het Cheider kent een klachtenprocedure.

Wanneer klachten op school niet (voldoende) opgelost kunnen worden, kan men zich wenden tot de Klachtencommissie. Het Cheider is aangesloten bij de Klachtencommissie Christelijk Onderwijs. Er zijn in 2019 geen klachten gemeld bij de Klachtencommissie Christelijk Onderwijs.

algemene reserve wordt gevormd door de cumulatieve overschotten c.q. tekorten op de staat van baten en lasten. Het saldo is vrij besteedbaar **13) Code Goed Bestuur**

Voor 2011 is een statutenwijziging doorgevoerd ingevolge de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur'.

Hiermede is de keuze van het bevoegd gezag voor het one-tiermodel, waarbij binnen het bevoegd gezag sprake is van een functionele scheiding. Het bevoegd gezag bestaat uit uitvoerend bestuurders (die de organisatie besturen) en intern toezichthouders (die intern toezicht houden). De algemeen directeur is belast met de dagelijkse leiding van de school en betrokken bij de voorbereiding van (delen van) het bestuursbeleid. Het Cheider hanteert de 'Code Goed Bestuur in het primair onderwijs' van de PO-raad. Een uitzondering hierop vormt het ontbreken van een rooster van aftreden voor bestuursleden. In de statuten van het Cheider is vastgelegd dat bestuursleden voor onbepaalde tijd worden benoemd.

14) Samenstelling van het Bestuur in het verslagjaar

Het uitvoerend deel van het bestuur is als volgt samengesteld:

Prof. Mr. H. Loonstein (voorzitter)

Dhr. D.S. Elburg

Dhr. L.I. Koppenhol

Dhr. B. van de Kamp

Het toezichthoudend deel van het bestuur is als volgt samengesteld:

Rabbijn M. Frankenhuis

Dhr. L. van Halem

Dhr. J. Sanders

15) Taken van het toezichthoudend orgaan

De taken en bevoegdheden van het toezichthoudend deel van het bestuur conform de richtlijn Code Goed Bestuur in het primair onderwijs (PO Raad. versie 27/4/2014) zijn als volgt:

1. Het intern toezichtsorgaan houdt toezicht op het functioneren van de organisatie in het algemeen en het schoolbestuur in het bijzonder.
2. Het intern toezichtsorgaan is belast met vaststelling dan wel goedkeuring van de begroting, het jaarverslag (inclusief het bestuursverslag en de jaarrekening) en het strategisch beleid en eventueel andere daartoe binnen het bevoegd gezag daartoe aangewezen besluiten.
3. Het intern toezichtsorgaan draagt zorg voor aanwijzing van de accountant die belast is met de controle van de jaarrekening.
4. Het intern toezichtsorgaan draagt zorg voor de inrichting van het bevoegd gezag, ten minste door middel van een goedkeuringsrecht ten aanzien van statutenwijziging.
5. Het intern toezichtsorgaan staat het schoolbestuur met raad terzijde en fungeert als klankbord.

16) Verslag toezichthouders

De toezichthouders hebben toezicht gehouden op Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider - het kinderdagverblijf en de scholen van de stichting en op het uitvoerend deel van het bestuur - middels regelmatige aanwezigheid bij vergaderingen van het bestuur en het kennismaken van tussentijdse financiële rapportages, het volgen van de ontwikkelingen op het kinderdagverblijf en de scholen en overige van belang geachte onderwerpen. Verder hebben de toezichthouders er in 2019 op toegezien dat er vacatures zijn geplaatst en bestuurders zijn benoemd voor het uitvoerend en toezichthoudend deel van het bestuur. Voor het boekjaar 2019 is als accountant wederom Horlings Nexia aangewezen.

Het Bestuur van de Joodse Kindergemeenschap Cheider.
Amsterdam, 26 juni 2020

Prof. mr. H. Loonstein,
voorzitter

B Jaarrekening

Grondslagen

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Continuïteit

De stichting heeft over 2019 een positief resultaat behaald van € 344.153 (2018: € 162.862). Vanaf 2015 is na twee zware verliesjaren een kentering gekomen naar weer een stabiel positief exploitatieresultaat.

Het Cheider heeft in de afgelopen jaren met enkele belangrijke crediteuren een betalingsregeling getroffen. In 2019 zijn de schulden die aan deze betalingsregelingen ten grondslag liggen volledig voldaan.

Op basis van de meerjaren exploitatiebegroting 2020-2024 kan worden geconcludeerd dat Cheider in staat moet worden geacht om de exploitatie te financieren.

Het bestuur heeft in nauw overleg met de Financiële Commissie in het verslagjaar aandacht besteed aan de continuïteit van de Stichting. De continuïteit van het Cheider is in de afgelopen jaren met name gewaarborgd door het werven van sponsorgelden. Het bestuur beseft dat dit geen structurele oplossing is voor de situatie.

Stelselwijzigingen

In 2019 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Vergelijking voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook andere sleutelfunctionarissen in het management van het Cheider en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Materiële vaste activa

De terreinen en gebouwen zijn voor de historische aanschaffingswaarden opgenomen, onder aftrek van de ontvangen subsidies. Inventaris en computers zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs. Aangezien de verkrijging deels met subsidie en schenkingen cq giften is geschied is een egalisatierekening gevormd. De materiële vaste activa zijn in gebruik bij het Voortgezet onderwijs, Primair onderwijs en Joods onderwijs.

Uitgaven voor groot onderhoud worden geactiveerd, na aftrek van investeringssubsidies.

De afschrijvingen geschieden lineair in relatie tot de geschatte levensduur. Aanschaffingen met een aanschafprijs kleiner dan € 500,- worden direct ten laste gebracht van de exploitatierekening. De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn als volgt:

Aanschaf pand	0% - 5%
Groot onderhoud	10%
Inventaris	20%

Voor een uiteenzetting ten einde vast te kunnen stellen of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de gelijknamige paragraaf hieronder.

Bijzondere waardeverminderingen vaste activa

Door de stichting wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen, liquide middelen en overige schulden

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Onder de overlopende activa zijn name vooruitbetaalde kosten verantwoord.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. De debiteuren bestaan uit de (niet wettelijk vastgestelde) vorderingen op (ouders/verzorgers van) leerlingen met betrekking tot de verschuldigde ouderbijdragen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van de stichting worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Reserves

De algemene reserve wordt gevormd door de cumulatieve overschotten c.q. tekorten op de staat van baten en lasten. Het saldo is vrij besteedbaar.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor concrete of specifieke risico's en verplichtingen, die op de balansdatum bestaan. Op de balans worden voorzieningen opgenomen tegen:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is maar die redelijkerwijs zijn in te schatten;
- op de balansdatum bestaande plannen of risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;

De voorzieningen zijn gesplitst naar de aard der verplichting, verliezen en kosten, waartegen zij worden getroffen. Voorzieningen worden niet aangewend voor een ander doel, dan waarvoor ze zijn gevormd. Voorzieningen worden tegen de nominale waarde gewaardeerd.

De stichting kent de volgende specifieke personele voorzieningen:

Voorziening wachtgeld

Voor zowel het wettelijke als het bovenwettelijke deel van de wachtgeldregeling is per balansdatum een voorziening getroffen indien noodzakelijk. Deze voorzieningen zijn bepaald op basis van opgaven van de uitvoeringsinstellingen, rekening houdend met deelnamekants.

Uitgestelde beloningen (jubilea)

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening houdt rekening met toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans en gemiddelde salarisstijging. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Onder de overige voorzieningen is de volgende voorziening opgenomen:

Voorziening persoonlijk budget VO

Deze voorziening is gevormd voor personeelsleden die gedurende een aantal jaren hun persoonlijk budget uit de CAO kunnen opsparen.

Langlopende schulden

Dit betreffen leningen met een op balansdatum resterende looptijd langer dan één jaar. Langlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Onder de langlopende schulden zijn ook donaties opgenomen die zijn bestemd voor meerdere boekjaren en vrijvallen ten gunste van het boekjaar waarop de donatie betrekking hebben.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend (zoals vooruit ontvangen subsidies) en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het jaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen OCW/EL&I

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

De overige overheidsbijdragen en -subsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten over de periode waarvoor de subsidie is beschikt.

Overige baten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit sponseringsgelden/donaties, ouderbijdragen en overige baten. Sponsorgelden/donaties worden verantwoord in het jaar waarin deze gelden worden ontvangen of worden toegezegd. Ouderbijdragen worden per schooljaar in rekening gebracht en toegerekend aan het boekjaar.

Pensioenen

De stichting heeft voor haar werknemers een toegezegd pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij de stichting.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het pensioenfonds ABP. De stichting betaalt hiervoor premies waarvan ongeveer 2/3e door de werkgever wordt betaald en 1/3e door de werknemer.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Naar de stand van 30 april 2018 was de dekkingsgraad 104,4%. Vanaf 2015 werken pensioenfondsen met een beleidsdekkingsgraad. Dit is een gemiddelde over de afgelopen 12 maanden. Per 30 april 2018 was de beleidsdekkingsgraad 103,4%. De beleidsdekkingsgraad zal langzaam in de richting van de actuele dekkingsgraad bewegen. Het pensioenfonds moet een beleidsdekkingsgraad van 128% hebben. Wettelijk is bepaald dat deze niet langer dan 5 jaar onder de 104,2% mag liggen. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen op materiele vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt gemuteerd op het eigen vermogen, zoals opgenomen in de toelichting op de balans.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Investeringsactiviteiten in materiele activa zijn opgenomen onder investeringsactiviteiten. Mutaties op leningen zijn verantwoord als financieringsactiviteiten.

2 Balans

		31-12-2019	31-12-2018
		EUR	EUR
	Vaste Activa		
1.1	Materiële vaste activa	588.178	625.363
	Totaal vaste activa	<u>588.178</u>	<u>625.363</u>
	Vlottende activa		
1.2	Vorderingen	145.002	91.856
1.3	Liquide middelen	433.438	801
	Totaal vlottende activa	<u>578.440</u>	<u>92.657</u>
	Totaal activa	<u>1.166.618</u>	<u>718.020</u>
2	Passiva		
		31-12-2019	31-12-2018
		EUR	EUR
2.1	Eigen vermogen	442.971	98.818
2.2	Voorzieningen	43.138	74.302
2.3	Langlopende schulden	93.044	87.520
2.4	Kortlopende schulden	587.465	457.380
	Totaal passiva	<u>1.166.618</u>	<u>718.020</u>

3 Staat van Baten en Lasten

	2019	Begroot 2019	2018
	EUR	EUR	EUR
3.1 Rijksbijdragen	2.043.586	1.946.500	1.934.817
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	67.562	63.000	71.774
3.3 Overige baten	786.989	670.000	678.763
Totaal Baten	2.898.137	2.679.500	2.685.354
 Lasten			
	2019	Begroot 2018	2018
	EUR	EUR	EUR
4.1 Personeelslasten	2.167.704	2.275.250	2.188.460
4.2 Afschrijvingen	38.900	38.772	38.772
4.3 Huisvestingslasten	147.289	140.000	127.590
4.4 Overige lasten	199.207	176.800	166.242
Totaal Lasten	2.553.100	2.630.822	2.521.064
 Saldo Baten en Lasten	 <u>345.037</u>	 <u>48.678</u>	 <u>164.290</u>
 5 Financiële baten en lasten	 -884	 -800	 -1.428
 Resultaat	 <u>344.153</u>	 <u>47.878</u>	 <u>162.862</u>

4 Kasstroomoverzicht

	31-12-2019	31-12-2018
	EUR	EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	345.037	164.290
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	38.900	38.772
Mutaties voorzieningen	-31.164	8.760
Verandering in vlottende middelen:		
Vorderingen (-/-)	53.146	-4.253
Schulden	130.085	-202.105
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>429.712</u>	<u>13.970</u>
Ontvangen interest	0	0
Betaalde interest (-/-)	884	1.428
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</u>	<u>428.828</u>	<u>12.542</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in MVA (-/-)	1.715	0
Desinvesteringen in MVA	0	0
<u>Totaal kasstroom uit Investeringsactiviteiten</u>	<u>-1.715</u>	<u>0</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	0	0
Aflossing langlopende schulden (-/-)	-5.524	12.476
<u>Totaalkasstroom uit financieringsactiviteiten</u>	<u>5.524</u>	<u>-12.476</u>
Overige balansmutaties	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>432.637</u>	<u>66</u>

8 Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2019 EUR	Resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Stand per 31-12-2019 EUR
2.1.1 Algemene reserve	98.818	344.153	0	442.971
<u>Eigen vermogen</u>	98.818	344.153	0	442.971

9 Voorzieningen en Langlopende schulden

2.2 Voorzieningen

	Stand per 1-1-2019	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31-12-2019	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	18.624	-235	815	0		17.574	0	17.574
2.2.2 Overige voorzieningen	55.678	7.553	37.667	0		25.564	11.753	13.811
<u>Voorzieningen</u>	74.302	7.318	38.482	0	0	43.138	11.753	31.385

De personeelsvoorzieningen betreffen een voorziening voor jubilea voor € 17.574,- en een voorziening persoonlijk budget voor VO personeel voor € 25.564,-

2.3 Langlopende schulden

	Stand per 1-1-2019 langlopend	Stand per 1-1-2019 kortlopend	Stand per 1-1-2019 Totaal	Aangegane leningen 2019	Aflossingen leningen 2019	Stand per 31-12-2019 langlopend	Stand per 31-12-2019 kortlopend	Stand per 31-12-2019 Totaal
2.3.1 Kredietinstellingen	12.520	12.476	24.996		12.476	44	12.476	12.520
2.3.2 Overige langlopende schulden	75.000		75.000	30.000	6.000	93.000	6.000	99.000
<u>Langlopende schulden</u>	87.520	12.476	99.996	30.000	18.476	93.044	18.476	111.520

Looptijd langlopende schulden

	Stand per 31-12-2019 Totaal	Looptijd >1 jaar	Looptijd >5 jaar	Rente-voet
Kredietinstellingen	12.520	44	0	4,3
Overige langlopende schulden	99.000	93.000	0	0
<u>Langlopende schulden</u>	111.520	93.044	0	0

De langlopende schuld Rabobank betreft de door de Rabobank verstrekte geldlening onder gemeente garantie. Deze lening is in februari 2006 aangegaan en bedroeg € 187.184,- met een looptijd van 15 jaar. De aflossing bedraagt € 3.119,- per kwartaal en wordt achteraf voldaan.

De leningen verantwoordt onder overige langlopende schulden betreffen twee leningen verstrekt door privé personen. Deze leningen zijn niet rente dragend. Aflossing had (deels) al plaats moeten vinden van beide leningen, maar is tot nadere order uitgesteld in overleg met de verschaffers van de leningen.

Het maximum krediet van de Rabo rekening-courant bedraagt € 75.000,-. Verpanding van inventaris is als zekerheid gesteld.

10 Kortlopende schulden

	31-12-2019	31-12-2018
	EUR	EUR
2.4.1 Schulden aan kredietinstellingen	12.476	19.462
2.4.2 Crediteuren	37.537	67.228
2.4.3 OCW/EZ	0	0
2.4.4 Gemeente	12.000	12.000
2.4.5 Belastingen en premies sociale verzekeringen	81.939	74.763
2.4.6 Schulden ter zake van pensioenen	35.541	61.307
2.4.7 Overige kortlopende schulden	68.167	107.108
2.4.8 Overlopende passiva	339.805	115.512
<u>Kortlopende schulden</u>	587.465	457.380
Uitsplitsing		
	31-12-2019	31-12-2018
	EUR	EUR
2.4.5.1 Loonheffing	56.337	49.161
2.4.5.2 Premies sociale verzekeringen	25.602	25.602
<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>	<u>81.939</u>	<u>74.763</u>
2.4.7.1 Overige	68.167	107.108
<u>Overige kortlopende schulden</u>	<u>68.167</u>	<u>107.108</u>
2.4.8.1 Vooruit ontvangen subsidie OCW	39.000	28.948
2.4.8.2 Vakantiegeld en -dagen	54.642	56.253
2.4.8.3 Overige	246.163	30.310
<u>Overlopende passiva</u>	<u>339.805</u>	<u>115.512</u>

11 Model E: Verbonden partijen

De relaties die de stichting heeft met andere organisaties zijn niet van een dergelijke aard, dat deze organisaties als verbonden partij aangemerkt dienen te worden.

12 Model G: Verantwoording subsidies

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel uitgevoerd
Subsidie zij-instromer	655060	20-11-2014	20.000	20.000		X
Subsidie zij-instromer	1027216	19-12-2019	20.000	20.000		X
Resultaatafhankelijke bek VSV VO 2020	1014986	20-11-2019	9.000	9.000		X
Resultaatafhankelijke bek 2019 vsv vo var	1016779	20-11-2019	9.500	9.500	X	
Resultaatafhankelijke bek VSV VO 2019	934687	20-11-2018	8.937	8.937	X	

13 Niet uit de balans blijvende rechten & verplichtingen

- Met de firma Doxflow B.V. is een huurovereenkomst aangegaan voor de huur van een drietal kopieermachines. De overeenkomst loopt tot 1 april 2026. Per kwartaal bedragen de kosten voor de huur € 2.112,48 en € 399,30 voor service en onderhoud van de machines. Genoemde bedragen zijn op basis van prijspeil 2020.
- Cefina, Centrale Financieringsactie voor Joods Sociaal Werk in Nederland te Amsterdam, heeft aan de Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider subsidies verstrekt. In de subsidievoorwaarden is gesteld dat bij beëindiging of beperking van de werkzaamheden van Cheider de aanwezige saldi teruggeclaimd mogen worden. Het totaal aan ontvangen subsidies bedraagt € 798.364,- en is een voorwaardelijke verplichting aan Cefina.

14 Overheidsbijdragen

3.1	Rijksbijdragen	Begroot		
		2019 EUR	2019 EUR	2018 EUR
3.1.1	Rijksbijdragen OCW/EZ	2.011.370	1.925.000	1.906.271
3.1.2	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	32.216	21.500	28.546
	<u>Rijksbijdragen</u>	2.043.586	1.946.500	1.934.817
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	Begroot		
		2019 EUR	2019 EUR	2018 EUR
3.2.1	Overige overheidsbijdragen	67.562	63.000	71.774
	<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>	67.562	63.000	71.774

15 Andere baten

3.3	Overige baten	Begroot		
		2019 EUR	2019 EUR	2018 EUR
3.3.1	Sponsoring	541.638	458.500	458.811
3.3.2	Ouderbijdragen	221.299	188.500	188.266
3.3.3	Overige	24.052	23.000	31.686
	<u>Overige baten</u>	786.989	670.000	678.763

De post ouderbijdragen kan als volgt worden gespecificeerd:

Uitsplitsing				
3.3.2.1	Bijdragen ouderbijdragen	7.966	7.500	7.656
3.3.2.2	Bijdragen joods onderwijs	157.778	142.000	140.119
3.3.2.3	Bijdragen kinderdagverblijf	55.555	39.000	40.491
	<u>Ouderbijdragen</u>	221.299	188.500	188.266

16 Lasten

4.1	Personeelslasten	Begroot		
		2019	2019	2018
		EUR	EUR	EUR
4.1.1	Lonen en salarissen	2.113.292	2.151.700	2.100.499
4.1.2	Overige personele lasten	84.282	134.050	161.307
4.1.3	Af: uitkeringen Vervangingsfonds	-1.370		7.408
4.1.4	Af: uitkeringen Participatiefonds	0		0
4.1.5	Af: uitkeringen Overig	-28.500	-10.500	-80.754
<u>Personeelslasten</u>		2.167.704	2.275.250	2.188.460
Uitsplitsing				
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	1.539.013		1.528.721
4.1.1.2	Sociale lasten	232.510		234.798
4.1.1.3	Participatiefonds	30.934		44.096
4.1.1.4	Vervangingsfonds	33.614		34.382
4.1.1.5	Pensioenpremies	277.221		258.502
<u>Lonen en salarissen</u>		<u>2.113.292</u>	<u>2.151.700</u>	<u>2.100.499</u>
4.1.2.1	Dotaties personele voorziening	-235		8.760
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	56.829	98.000	132.826
4.1.2.3	Overig	27.688	36.050	19.721
<u>Overige personele lasten</u>		<u>84.282</u>	<u>134.050</u>	<u>161.307</u>

In 2019 waren er bij Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider gemiddeld 49 personeelsleden werkzaam (2018: 52 personeelsleden), verdeeld over in totaal 29,9 fte (2018: 31,5 fte).

4.2	Afschrijvingen	Begroot		
		2019	2019	2018
		EUR	EUR	EUR
4.2.1	Materiële vaste activa	38.900	38.772	38.772
<u>Afschrijvingen</u>		38.900	38.772	38.772

4.3	Huisvestingslasten	Begroot		
		2019	2019	2018
		EUR	EUR	EUR
4.3.1	Huur	0		0
4.3.2	Onderhoud	28.393	20.000	19.575
4.3.3	Energie en water	52.191	52.000	47.500
4.3.4	Schoonmaakkosten	53.060	48.000	47.363
4.3.5	Heffingen	5.547	6.000	5.402
4.3.6	Overige huisvesting	8.098	14.000	7.751
<u>Huisvestingslasten</u>		147.289	140.000	127.590

4.4	Overige lasten	Begroot		
		2019	2019	2018
		EUR	EUR	EUR
4.4.1	Administratie en beheerslasten	111.651	104.800	84.908
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	60.478	50.000	50.598
4.4.3	Overige	27.077	22.000	30.735
<u>Overige lasten</u>		199.207	176.800	166.242
Specificatie honorarium				
4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	12.632	10.000	8.539
4.4.1.2	Andere controleopdrachten	0	2.000	2.529
<u>Accountantslasten</u>		<u>12.632</u>	<u>12.000</u>	<u>11.068</u>

17 Financieel en buitengewoon

5	Financiële baten en lasten	Begroot		
		2019 EUR	2019 EUR	2018 EUR
5.1	Rentebaten	0		0
5.2	Rentelasten (-/-)	-884	-800	-1.428
	<u>Financiële baten en lasten</u>	884	800	1.428

18 Segmentatie

Baten		EUR VO	EUR PO	EUR Overig
3.1	Rijksbijdragen	1.269.621	773.965	0
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	21.956	39.156	6.450
3.3	Overige baten	47.250	30.073	709.666
	<u>Totaal baten</u>	1.338.827	843.194	716.116
<hr/>				
Lasten		EUR VO	EUR PO	EUR Overig
4.1	Personeelslasten	1.081.752	496.377	589.575
4.2	Afschrijvingen	17.505	15.560	5.835
4.3	Huisvestingslasten	66.210	58.853	22.225
4.4	Overige lasten	78.582	78.030	42.595
	<u>Totaal lasten</u>	1.244.049	648.821	660.230
<hr/>				
<u>Saldo baten en lasten</u>		94.778	194.373	55.886
<hr/>				
5	Financiële baten en lasten	-398	-354	-132
	<u>Resultaat</u>	94.380	194.020	55.754

19 Bijlage: exploitatie per afdeling

Baten		EUR VO	EUR PO	EUR KDV	EUR Joods
3.1	Rijksbijdragen	1.269.621	773.965	0	0
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidie:	21.956	39.156	2.150	4.300
3.3	Overige baten	47.250	30.073	60.786	648.880
	<u>Totaal baten</u>	1.338.827	843.194	62.936	653.180
Lasten		EUR VO	EUR PO	EUR KDV	EUR Joods
4.1	Personeelslasten	1.081.752	496.377	55.195	534.381
4.2	Afschrijvingen	17.505	15.560	1.945	3.890
4.3	Huisvestingslasten	66.210	58.853	7.512	14.713
4.4	Overige lasten	78.582	78.030	6.770	35.825
	<u>Totaal lasten</u>	1.244.049	648.821	71.422	588.809
	<u>Saldo baten en lasten</u>	94.778	194.373	-8.486	64.371
5	Financiële baten en lasten	-398	-354	-44	-88
	<u>Resultaat</u>	94.380	194.020	-8.530	64.283

20. Wet Normering top inkomens

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

WNT-VERANTWOORDING 2019 Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider van toepassing zijnde regelgeving: de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016, het door BZK opgestelde Controleprotocol WNT en de bijbehorende Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren. Het WNT-maximum voor het onderwijs is gebaseerd op grond van een klasse indeling op basis van complexiteitspunten voor verschillende criteria. In onderstaande tabel is de berekening van het aantal complexiteitspunten ten behoeve van de klasse indeling opgenomen voor Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider

Complexiteitspunten	2019
Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	4
Totaal aantal complexiteitspunten	7
Bezoldigingsklasse	C
Bezoldigingsmaximum	€138.000

Het bezoldigingsmaximum in 2019 voor Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider is € 138.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2019 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	R. van Kalderen
Functiegegevens	Algemene directie
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1-31/12
Individueel WNT-maximum	€ 138.000
Beloning	€ 70.343
Belastbare onkostenvergoedingen	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€11.761
<i>Subtotaal</i>	€ 82.104
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -
Totaal bezoldiging	€ 82.104
Verplichte motivering indien overschrijding	nvt
Gegevens 2018	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1-31/12
Beloning	€ 68.450
Belastbare onkostenvergoedingen	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.456
Totaal bezoldiging 2018	€ 78.906

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

Niet van toepassing.

1c. Toezichhoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing.

1d. Topfunctionarissen of gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.500 of minder.

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
Prof. Mr. H. Loonstein	Bestuurder
D.S. Elburg	Bestuurder
L.I. Koppenhol	Bestuurder
B. van de Kamp	Bestuurder
M. Frankenhuis	Toezichthouder
L. van Halem	Toezichthouder
J. Sanders	Toezichthouder

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2019 geen ontsluitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

C Overige gegevens

1. Gebeurtenissen na balansdatum

Geen bijzondere gebeurtenissen na balansdatum.

2. Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende bladzijden.

Aan het toezichhoudend bestuursdeel en uitvoerend bestuursdeel van
Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider
Postbus 7828
1008 AA AMSTERDAM

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- I. de balans per 31 december 2019;
- II. de staat van baten en lasten over 2019; en
- III. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Geen materiële onzekerheid over de continuïteit meer

Sinds boekjaar 2002 hebben wij onafgebroken in de controleverklaring bij ieder jaarverslag de aandacht gevestigd op de toelichtingen in de jaarrekening over de continuïteit. Na grote negatieve exploitatiesaldi in 2013 en 2014 zijn bezuinigingsmaatregelen ingezet, betalingsafspraken gemaakt (en nagekomen) en zijn er fondsen geworven, waardoor over de jaren 2015 tot en met 2019 positieve resultaten zijn behaald. Ultimo 2019 beschikt de stichting nog over een beperkt negatief werkkapitaal ad € 9.025, maar volgens de meerjarenbegroting over 2020 tot en met 2024 die is opgenomen in het bestuursverslag worden ook over deze jaren positieve resultaten en een positief werkkapitaal verwacht. Hoewel de stichting nog wel deels afhankelijk is van sponsering en deze sponsering als gevolg van de Corona crisis onder druk kan komen te staan, er in de begroting van schooljaar 2020/2021 rekening wordt gehouden met een aanvullende bijzondere bekostiging ad € 200.000 (die nog aangevraagd en beschikt dient te worden) en er nog een langlopende lening uitstaat ad € 75.000 die al afgelost hadden moeten worden, zijn er op het moment van afgifte van onze controleverklaring geen onzekerheden van materieel belang meer op grond waarvan gerede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de stichting.

Om deze reden doet de situatie geen afbreuk aan ons oordeel.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- 19 bijlage: exploitatie per afdeling.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

het uitvoerend bestuursdeel is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het uitvoerend bestuursdeel en het toezichthoudend bestuursdeel voor de jaarrekening

het uitvoerend bestuursdeel is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. het uitvoerend bestuursdeel is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het uitvoerend bestuursdeel tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het uitvoerend bestuursdeel noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het uitvoerend bestuursdeel afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het uitvoerend bestuursdeel de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het uitvoerend bestuursdeel het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. het uitvoerend bestuursdeel moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

het toezichthoudend bestuursdeel is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het uitvoerend bestuursdeel en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het uitvoerend bestuursdeel gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het toezichthoudend bestuursdeel onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 30 juni 2020

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Was getekend

De heer C. Rabe
Registeraccountant